

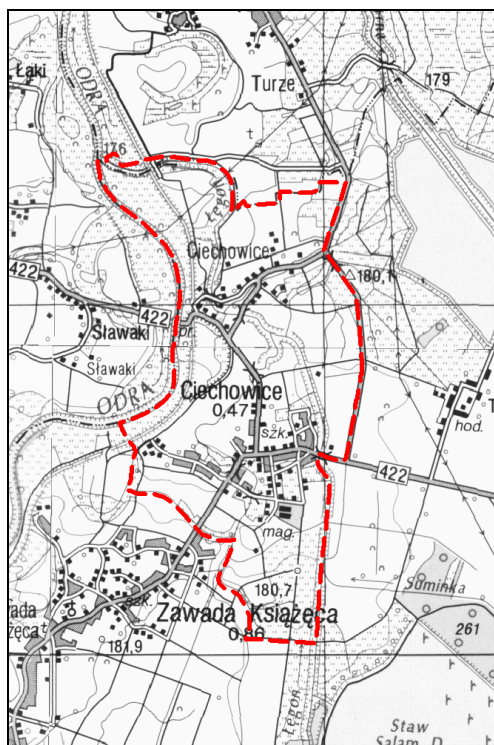
Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NĘDZA DLA OBSZARU SOŁECTWA CIECHOWICE

Zleceniodawca: Pracownia Urbanistyczna w Rybniku sp. z o.o.
Ul. Wodzisławska 30
44-200 Rybnik

Autorzy: Tomasz Miłowski

Data wykonania: październik 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	8
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	8
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	8
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	8
2.4 WODY PODZIEMNE	9
2.5 KLIMAT	9
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	9
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	10
2.6.2 GLEBY	10
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	10
2.8 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	10
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	10
2.10 KRAJOBRAZ	12
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	12
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	12
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	12
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	13
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	13
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	14
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	14
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	15
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	15
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY	15
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	15
5.7 WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	15
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	16

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	16
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	16
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	17
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	17
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	17
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	18
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	18
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	19
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	19
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	19
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	19
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	21
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	21
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	23
11. LITERATURA	25

Spis rysunków

- Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu
- Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza dla obszaru sołectwa Ciechowice. Prognoza została wykonana na zlecenie Pracowni Urbanistycznej w Rybniku.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ciechowice oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
  - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
  - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,
- c) przedstawia
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
  - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Raciborzu pismem znak ONS/ZNS.522.9.7.2015 z dnia 19 lutego 2015 r. oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach pismem znak WOOŚ.411.30.2015.RK1 z dnia 13 marca 2015 r.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza przyjęte uchwałą nr XXXVI-294-2013 Rady Gminy Nędza z dnia 13 maja 2013 r.;
- Uchwała Nr XLIV/397/06 Rady Gminy Nędza z dnia 11 września 2006 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza dla obszaru obejmującego sołectwo Ciechowice (obowiązujący na tym terenie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego),

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą we wrześniu 2015 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągnęte również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewidziano teren sołectwa Ciechowice w gminie Nędza o powierzchni ok. 250 ha. Obecnie na tym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwała Nr XLIV/397/06 Rady Gminy Nędza z dnia 11 września 2006 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza dla obszaru obejmującego sołectwo Ciechowice. Zmiana planu związana jest z koniecznością dostosowania zapisów planu do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz uwzględnienia aktualnego stanu zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- RM – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych,
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo usługowej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- RU – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
- R – tereny rolnicze,
- ZN – tereny z przewagą zieleni niskiej,

- ZŁ – tereny zieleni łąkowej w dolinach rzek i potoków,
- WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- WS2 – tereny urządzeń hydrotechnicznych,
- ITK – tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja,
- ITE – tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- ITH – tereny infrastruktury technicznej – obiekty hydrotechniczne,
- KDZ – tereny dróg publicznych klasy „zbiorcza”,
- KDL – tereny dróg publicznych klasy „lokalna”,
- KDD – tereny dróg publicznych klasy „dojazdowa”,
- KDW – tereny dróg wewnętrznych.

W projekcie planu ustalono tereny mieszkaniowe jednorodzinne, mieszkaniowo-usługowe oraz zabudowy zagrodowej. Tereny z możliwością urbanizacji wskazano w oparciu o już istniejące zagospodarowanie terenu, które skupia się wokół dwóch mniejszych centrów (jednego w części północnej i drugiego w części południowej). Urbanizacja nie wykracza poza dotychczas już ukształtowany układ urbanistyczny. Spośród nowych dróg wskazano jedynie kilka niewielkich dróg klasy dojazdowa, które poprowadzono po istniejących drogach polnych. Urbanizacją nie została zaplanowana na terenach pełniących wiodącą rolę przyrodniczą (dolina Odry w międzywalu, tereny rolnicze). Ustalenia projektu planu w zasadzie odpowiadają bieżącemu zagospodarowaniu terenu i dopuszczają jedynie niewielki rozwój istniejącej zabudowy. W projekcie planu uwzględniono występowanie zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków, występowanie głównych zbiorników wód podziemnych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz położenie terenu w zasięgu Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich i występowanie na fragmencie terenu obszaru Natura 2000.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowanie obejmuje teren sołectwa Ciechowice w gminie Nędza w powiecie raciborskim. Gmina Nędza ma powierzchnię 5697 ha, gminę zamieszkiwało w 2013 r. 7330 mieszkańców. Sołectwo Ciechowice położone jest w północno-zachodniej części gminy, powierzchnia sołectwa to 250 ha. Lokalizację terenu sołectwa, która odpowiada terenowi objętemu opracowaniem mpzp pokazano na załączniku mapowym.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszar sołectwa Ciechowice znajduje się w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), w podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Śląska (318.5), w obrębie mezoregionu Kotlina Raciborska (318.59).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Trzeciorzędowe podłoże terenu sołectwa budują głównie utwory miocenu, wykształcone jako iły i piaski z sydereytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns**¹. Osady te stanowią podłoże niemal całego obszaru gminy. Utwory karbońskie, budujące powszechnie podłoże podczwartorzędowe obszarów leżących na wschód gminy Nędza, na badanym obszarze występują dopiero pod warstwami osadów trzeciorzędowych. Cały teren sołectwa położony jest w szerokiej dolinie zalewowej rzeki Odry, stąd też powierzchniową budowę całego jego terenu tworzą osady rzeczne doliny Odry, deponowane tu w trakcie holocenu².

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Pod względem hydrograficznym teren sołectwa Ciechowice w całości należy do prawostronnego dorzecza Odry. Odra stanowi zachodnią granicę sołectwa i w sposób zdecydowany wpływała i w dalszym ciągu wpływa na jego charakter. Cały teren sołectwa położony jest w tzw. pradolinie Odry, co oznacza, że podłoże geologiczne zbudowane jest z różnowiekowych osadów nanoszonych przez Odrę, a w przeszłości koryto rzeki często zmieniało swój bieg wykorzystując całą dolinę szeroką w tym miejscu na ok. 4 do 5 kilometrów. O fakcie, że procesy geologiczne kształtujące dolinę Odry są wciąż aktywne udowodniła powódź z 1997 r. czy z 2010 r. Drugim głównym ciekim sołectwa jest Łęgoń przepływający przez centralną część sołectwa. Ponadto sieć hydrograficzną uzupełniają liczne rowy melioracyjne. Na terenie sołectwa brak jest większych zbiorników wód powierzchniowych poza kilkoma niewielkimi oczkami wodnymi.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie sołectwa występują zagrożenia powodziowe związane z rzeką Odrą. Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych w kwietniu 2015 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią wydzielono tereny w międzywalu Odry, w dolinie Łęgonia (obejmujące praktycznie

---

¹ Kotlicy G. i S., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979;

² Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 1956

Biernat S., Żero E.; Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Kuźnia Raciborska, PIG, Warszawa, 1972 r.

tylko jego koryto) oraz na niewielkim północno-wschodnim fragmencie gminy. Teren sołectwa jest chroniony przed zalaniem wałem przeciwpowodziowym, jednak w przypadku jego przerwania (lub przerwania wału powyżej sołectwa) praktycznie cały jego teren uległby zalaniu.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice³ teren sołectwa wchodzi w skład raciborskiego regionu hydrogeologicznego XXIV, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych występuje głównie w utworach czwartorzędowych, podrzędnie może występować również w utworach trzeciorzędowych.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Rydułtowy⁴ na analizowanym terenie występuje użytkowy poziom wodonośny w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Poziom trzeciorzędowy jest poziomem głównym, zaś poziom czwartorzędowy poziomem o znaczeniu podrzędnym. Dla czwartorzędowego i trzeciorzędowego poziomu wodonośnego wyznaczono na mapie hydrogeologicznej Polski jednostkę hydrogeologiczną **1Q/cTrI**. Potencjalna wydajność studni wierconej wynosi od 30 m³h do 50 m³h. Na całej powierzchni jednostki stopień zagrożenia wód jest niski, występuje średnia odporność poziomu głównego i nie występują ogniska zanieczyszczeń. Jakość wód jest średnia (IIb), woda wymaga uzdatnienia.

Tabela 1 Główne parametry jednostki hydrogeologicznej

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Głębokość występowania	Miąszość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
1Q/cTrI	Tr	15 - 50 m	29	2,5	72	95	70

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) centralna i północna część sołectwa znajduje się w obrębie GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka.

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany teren położony jest w JCWPd nr 129.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym terenie nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT

Podział Polski na dzielnice rolniczo – klimatyczne (R. Gumiński 1948) klasyfikuje obszar gminy do dzielnicy podsudeckiej, w której liczba dni z przymrozkami w ciągu roku

³ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986;

⁴ Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002

waha się od 100 do 120, a czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 80-90 dni. Średnioroczne sumy opadów w wieloleciu 1961-1990 wahały się od 667 mm (Ligota Tworkowska) do 786 mm w Wodzisławiu Śląskim. Maksymalne opady występują w lipcu, a minimalne w miesiącach zimowych (styczeń, luty, marzec). Na analizowanym obszarze dominują wiatry SW (wylot Bramy Morawskiej). Bliskość doliny Odry sprawia, że częste są również wiatry o kierunkach NW i S. Ich średnie prędkości wahają się od 2,8 do 3,3 m/s (Absalon, 1996).

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Teren sołectwa Ciechowice stanowi niemal płaską dolinę rzeki Odry. Brak jest tu większych przewyższeń, wzniesień czy kulminacji terenu, ani jakichkolwiek innych bardziej wyraźnych form morfologicznych. Sołectwo położone jest na wysokości ok. 180 m n.p.m., rzędna rzeki Odry to ok. 176 m n.p.m. Spośród antropogenicznych form morfologicznych jedynym ważnym elementem jest wał przeciwpowodziowy znajdujący się w zachodniej części sołectwa. Wysokość wału wynosi ok. 4 do 5 metrów.

Na analizowanym terenie nie występują zjawiska osuwiskowe.

2.6.2 GLEBY

Na analizowanym terenie dominują gleby w typie mad. Ich wykształcenie się na tym terenie jest związane z położeniem w dolinie zalewowej rzeki Odry. Gleby te zazwyczaj zostają zaliczone do kompleksu pszennego dobrego oraz kompleksu zbożowo pastewno-mocnego. W dolinie Odry, w międzywału wydziela się użytki zielone średnie oraz słabe i bardzo słabe. Gleby na terenie sołectwa w zdecydowanej większości są intensywnie użytkowane rolniczo.

2.7 ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym terenie nie występują złoża kopalin, obszary ani tereny górnicze.

2.8 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Teren sołectwa Ciechowice położony jest w dolinie Odry, co zdecydowanie wpływa na jego charakter. Na terenie sołectwa dominują pola uprawne pozostające w użytkowaniu. Właściwie brak jest tu większych zadrzewień, powierzchni leśnych czy nawet szpalerów czy alei drzew. Centralna część sołectwa jest zabudowana, ale zabudowa ma tu dość luźną strukturę. Międzywale Odry porastają ubogie florystycznie zastępcze zbiorowiska trawiaste regularnie koszone w celach przeciwpowodziowych. Jedynie sam brzeg Odry i cieku łęgoń porastają niewielkie zadrzewienia łęgowe o charakterze kadłubowym. Brak jest na terenie sołectwa jakichkolwiek wartości przyrodniczych takich jak stanowiska roślin chronionych czy siedliska godne ochrony, jest to typowy teren o charakterze rolniczym, choć należy podkreślić jednocześnie, że zdecydowanie brak jest tu negatywnych elementów wpływających na środowisko przyrodnicze.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

PARK KRAJOBRAZOWY

W myśl ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku analizowany teren w całości położony jest w granicach parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Rud Wielkich” utworzono na drodze Rozporządzenia Wojewody Katowickiego Nr 181/93 z dnia 23 XI 1993 r. (Dz. U. Woj. Katowickiego z 1993 r. Nr 15, poz. 130). W roku 2000 na wniosek Elektrociepłowni Rybnik nastąpiła zmiana granic parku na podstawie Rozporządzenia Wojewody Śląskiego Nr 37/2000 z dnia 28 września 2000 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2000r nr 35, poz. 548). Wyłączone zostały: obszar elektrowni Rybnik, Zbiornik Rybnicki oraz przyległe tereny zurbanizowane. Park o powierzchni 50 470 ha obejmuje gminy: Nędza, Kuźnia Raciborska oraz częściowo gminy: Knurów, Czerwionka – Leszczyny, Orzesze, Żory, Suszec, Rybnik, Lyski, Racibórz, Sośnicowice i Pilchowice województwa śląskiego – są to tereny Nadleśnictw: Rudy, Rudziniec i Rybnik. Celem utworzenia Parku obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań było zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo – kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych. W granicach Parku znalazł się obszar łączący doliny największych polskich rzek Odry i Wisły z centralnie przepływającą rzeką Rudą, pokryty na znacznych powierzchniach kompleksami leśnymi i rolniczymi. Teren Parku charakteryzuje się atrakcyjnością przyrodniczą związaną z zachowaną szatą roślinną i ukształtowaniem terenu oraz dużymi wartościami kulturowymi zapoczątkowanymi przez leśno – rybacką gospodarkę cystersów.

OBSZAR NATURA 2000

W granicach sołectwa Ciechowice znajduje się fragment obszaru Natura 2000 Stawy Łęczok PLH240010. Ostoja obejmuje kompleks 8 stawów o powierzchni od 2 do 90 ha (łącznie 247 ha), istniejących tu od XIII wieku. Kompleks stawów otaczają lasy o charakterze naturalnym, z licznymi starymi drzewami. Największy obszar pokrywają grądy *Tilio-Carpinetum*, są też płaty łągów wiązowo-jesionowych *Fraxino-Ulmetum*, olsów *Circaeol elongatae-Alnetum*, a także łągów wierzbowo-topolowych *Salici-Populetum*. Na terenie obszaru występują też niewielkie powierzchnie łąk, starorzecza. Płyne tu niewielka rzeka Łęgoń. Stawy są częściowo porośnięte trzciną i szuwarami (25-50% powierzchni stawów). Na niektórych groblach rosną stare dęby. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 2 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gniazduje tu 118 gatunków ptaków, wśród nich liczne rzadkie i zagrożone, np. podgorzałka. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: podgorzałka (PCK), czernica, hełmiatka (PCK), zausznik; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje muchołówka białoszyja. W okresie wędrówek duże koncentracje osiąga czapla biała. Obszar jest jedną z nielicznych enklaw naturalnej roślinności w dolinie górnej Odry. Wyróżniono tu 45 zbiorowisk roślinnych (8 leśnych i 37 nieleśnych). Wyróżniono 9 rodzajów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Flora liczy 596 gatunków, wśród nich są gatunki prawnie chronione oraz rzadkie i zagrożone, w tym aldrawanda pęcherzykowata - gatunek z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (jest to jedno z nielicznych stanowisk tego gatunku w Polsce). Na terenie obszaru stwierdzono liczne występowanie 10 gatunków nietoperzy. Występuje tu 5 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar Natura 2000 na

terenie sołectwa Ciechowice obejmuje jego niewielki południowy fragment. Nie występują tu cenne pod względem przyrodniczym siedliska wymienione w SDF, teren ten zajmują uprawiane grunty orne.

Korytarze ekologiczne⁵ – Cały teren sołectwa znajduje się w granicach korytarza ekologicznego dla ptaków „Dolina Górnej Odry”. Teren międzywała Odry oraz północna część sołectwa stanowi korytarz ekologiczny dla ssaków drapieżnych i dla ssaków kopytnych.

2.10 KRAJOBRAZ

Na terenie sołectwa Ciechowice dominuje krajobraz rolniczy pól wielkoobszarowych. Ze względu na położenie w dolinie Odry i minimalne deniwelacje brak jest tu szczególnie interesujących otwarcie czy punktów widokowych. Jedynym punktem widokowym w sołectwie jest wał przeciwpowodziowy z którego roztacza się rozległy widok na dolinę Odry. Pomimo braku szczególnie interesujących elementów, rolniczy krajobraz sołectwa jest harmonijny i nie występują tu elementy, które stanowiłyby dysonans.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze sołectwa zabytki są reprezentowane przez kilkanaście budynków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. Ich pełny wykaz znajduje się w tekście projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ciechowice.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2006 r. (patrz rozdział 1.4), w którym to planie ustalono podobne przeznaczenia terenu, jak w projekcie niniejszego planu. Realizowany plan jest kontynuacją zamierzeń wynikających z planu z 2006 r. W zdecydowanej większości nie zmieniają się przeznaczenia terenu w stosunku do obowiązujących planów, więc właściwie cały teren sołectwa mogłyby się rozwijać w ten sam sposób zarówno przy braku realizacji ustaleń planu, jak i po jego realizacji.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Nie występują tu formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tego terenu ochroną. Nie stwierdzono tu występowania jakichkolwiek zagrożeń dla środowiska jak np. dzikie wysypiska śmieci czy innego rodzaju przekroczenia norm. Nie występuje tu jakakolwiek presja na obszar Natura 2000 oraz na przedmiot ochrony Parku krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

---

⁵ Na podstawie: Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Na analizowanym terenie spośród wód powierzchniowych występuje Odra oraz Łęgoń. Przebieg tych cieków został ustalony w projekcie planu, nie wprowadzono również ustaleń, które byłyby w jakikolwiek sposób kolizyjne z jakimikolwiek wodami powierzchniowymi. nie nastąpi więc degradacja tego komponentu środowiska. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala następujące zasady gospodarki wodno-ściekowej:

W zakresie zaopatrzenia w wodę projekt planu nakazuje:

- pokrycie zapotrzebowania z gminnej sieci wodociągowej z ujęć zlokalizowanych w sołectwie Nędza;
- zapewnienie wymaganego zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych, w tym wyposażenia sieci w hydranty zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się możliwość zaopatrzenia w wodę z ujęć lokalnych i studni przydomowych.

W zakresie odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych projekt planu nakazuje:

- lokalizację gminnej oczyszczalni ścieków na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem 1ITK;
- odprowadzenie ścieków bytowych, grawitacyjnie lub ciśnieniowo do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie ścieków komunalnych i przemysłowych po ich podczyszczeniu do parametrów ścieków bytowych grawitacyjnie lub ciśnieniowo do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej;
- możliwość oczyszczania ścieków bytowych w przydomowych oczyszczalniach ścieków lub gromadzenie ścieków bytowych, komunalnych lub przemysłowych w szczelnych osadnikach z okresowym ich wywozem.

W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych projekt planu ustala:

- ustala się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do szczelnego, otwartego lub zamkniętego systemu kanalizacji deszczowej lub do kanalizacji ogólnospławnej zgodnie z przepisami odrębnymi a z terenów innych do cieków i rowów;
- zagospodarowanie wód na terenie własnym inwestora, pod warunkiem braku możliwości odprowadzenia wód do kanalizacji deszczowej;
- utrzymuje się lokalizację przepompowni wód na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem 1ITH;

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach czwarto i trzeciorzędowych, a na części terenu wyznaczono główny zbiornik wód podziemnych. Nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat oraz na znaczące zmiany występujących obecnie topoklimatów. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa oraz zmianie ulegnie topoklimat, z topoklimatu rolniczego na topoklimat terenów zabudowanych. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło z:

- z lokalnego źródła ciepła lub z sieci ciepłowniczej,
- z indywidualnych, w tym niekonwencjonalnych, proekologicznych źródeł energii cieplnej,
- stosowanie w celach grzewczych technologii gwarantujących zachowanie nieprzekraczalnych wskaźników emisji zanieczyszczeń do atmosfery, określonych w przepisach odrębnych,

Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają znacząco poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku powstania nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej. Ze względu na położenie terenu sołectwa (dobrze przewietrzana dolina Odry, duża ilość otwartych terenów rolnych) oraz niewielką ilość nowych terenów do urbanizacji nie będzie to jednak oddziaływanie znaczące.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym, usługowym lub dróg mniejszych klas może nieznacznie wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie ona jednak miała charakteru znaczących przekształceń. Projekt planu nie przewiduje realizacji wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (jak np. powierzchniowa eksploatacja kopalin czy składowanie odpadów). Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu.

5.5.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmieniają zagospodarowanie to grunty orne. Pomimo utraty gruntów rolnych za pozytywne należy uznać, że znajdują się one wśród istniejącej zabudowy i obejmują niewielkie arealy. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów, pomimo to przewiduje się, że tereny poddane pod zabudowę zostaną bezpowrotnie stracone dla rolnictwa. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1205) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Na terenie sołectwa Ciechowice do zmiany przeznaczenia przewidziano 0,88 ha położonych w centrum sołectwa.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Na terenie sołectwa nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie przewiduje się więc zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.6 WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Projekt planu generalnie wprowadza ustalenia, które oddają już bieżące zagospodarowanie terenu. Nie przewiduje się zagrożenia dla przyrody ożywionej, gdyż do urbanizacji wskazane są tereny już zagospodarowane (lub zagospodarowane częściowo) lub niewielkie fragmenty terenów rolnych znajdujące się w pobliżu zabudowy. Za niezwykle pozytywne należy uznać, że dolinę Odry i cieku Łęgoń oraz rozległe tereny rolne pozostawiono w bieżącym zagospodarowaniu. Wprowadzenie zabudowy na terenach, które obecnie użytkowane są w sposób rolniczy spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności związanej z uprawami na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla przydomowej zabudowy np. w formie ogrodów, zieleńców czy trawników na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość zostanie wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie

spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych, gdyż już obecnie ich wartość jest niewielka. Tereny już zabudowane nie zmienią swojego przeznaczenia i wpływ na przyrodę ożywioną nie nastąpi. Na terenach przeznaczonych w projekcie planu do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Teren objęty planem znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Na terenie parku obowiązuje rozporządzenie nr 181/93 Wojewody Katowickiego z dnia 23 listopada 1993 r. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które naruszałby zasady określone w tym rozporządzeniu. Jednocześnie nie prognozuje się zagrożenia wartości dla których ochrony został powołany park krajobrazowy, gdyż brak jest tu cennych wartości przyrodniczych ewentualnie zagrożonych zabudową.

Na fragmencie analizowanego terenu znajduje się obszar Natura 2000 Stawy Łęczczok. Obecnie występują tu użytkowane grunty orne, projekt planu pozostawia to przeznaczenie i nie wprowadza jakichkolwiek funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000,

Przez teren objęty planem przebiegają korytarze ekologiczne dla ssaków drapieżnych i kopytnych (dolina Odry w międzywalu oraz północno-wschodnia część sołectwa), a cały teren sołectwa znajduje się w granicach korytarza ekologicznego dla ptaków. Projekt planu nie wprowadza jakichkolwiek elementów kolizyjnych, które mogłyby spowodować przerwanie ciągłości korytarza ekologicznego dla ssaków drapieżnych i kopytnych. Projekt mpzp nie wprowadza również form zagospodarowania, które powodowałyby zagrożenie dla korytarza ekologicznego ptaków, jak likwidacja stawów, budowa zespołów elektrowni wiatrowych, wysokich budynków itp. Nie przewiduje się więc zagrożenia dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych zarówno dla ssaków, jak i dla ptaków.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Ideą projektu mpzp jest uzupełnienie istniejącego układu urbanistycznego. Przyjęty w miejscowym planie kierunek rozwoju analizowanego terenu nie wpłynie znacząco na zmianę krajobrazu sołectwa – tereny będą rozwijały się na kształt dotychczasowy, a krajobraz pozostanie bez znaczącej zmiany. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

W projekcie planu uwzględniono występowanie obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz ustalono dla nich szczegółowe zasady ochrony. Ustalono również, na podstawie obowiązującego suikzp gminy Nędza, strefy ochrony konserwatorskiej. W związku z przyjętymi rozwiązaniami nie przewiduje się zagrożeń dla tych zabytków.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło z:

- z lokalnego źródła ciepła lub z sieci ciepłowniczej,
- z indywidualnych, w tym niekonwencjonalnych, proekologicznych źródeł energii cieplnej,
- stosowanie w celach grzewczych technologii gwarantujących zachowanie nieprzekraczalnych wskaźników emisji zanieczyszczeń do atmosfery, określonych w przepisach odrębnych,

Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają znacząco poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku powstania nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej. Ze względu na położenie terenu sołectwa (dobrze przewietrzana dolina Odry, duża ilość otwartych terenów rolnych) oraz niewielką ilość nowych terenów do urbanizacji nie będzie to jednak oddziaływanie znaczące.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to usługowych, czy przemysłowych, czy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania

drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie urbanizacji na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy na terenach rolnych właściwie brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu. Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy usługowej teren ten „wypełni” się odgłosami życia codziennego, jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce dla przyszłego zamieszkania. Ze względu jednak na skalę nowych do urbanizacji terenów będą to oddziaływania nieznaczne, mające bardzo ograniczony zasięg. Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106 poz. 675 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

W projekcie planu ustalono również nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położonych w strefach technicznych pokazanych na rysunku planu wzdłuż sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi wymogami przepisów odrębnych.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy mieszkaniowej i usługowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenach do tego przeznaczonych. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Gminy oraz programy gospodarki odpadami. W projekcie planu ustalono, by sposób postępowania z odpadami był zgodny z tymi przepisami.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na części terenu sołectwa występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które znalazły się na mapach szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w kwietniu 2015 r. Projekt planu wskazuje te tereny zarówno w tekście planu, jak i na rysunku planu. W projekcie planu ustalono dla tych terenów zasady, które wynikają z przepisów prawa wodnego. Zgodnie z art. 88 I prawa wodnego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują następujące przepisy:

1. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;

2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;

3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów wymienionych powyżej, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono obszarów narażonych na wystąpienie ruchów masowych ziemi.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ciechowice zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

W zakresie zaopatrzenia w wodę projekt planu nakazuje:

- pokrycie zapotrzebowania z gminnej sieci wodociągowej z ujęć zlokalizowanych w sołectwie Nędza;
- zapewnienie wymaganego zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych, w tym wyposażenia sieci w hydranty zgodnie z przepisami odrębnymi;

- dopuszcza się możliwość zaopatrzenia w wodę z ujęć lokalnych i studni przydomowych.

W zakresie odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych projekt planu nakazuje:

- lokalizację gminnej oczyszczalni ścieków na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem 1ITK;
- odprowadzenie ścieków bytowych, grawitacyjnie lub ciśnieniowo do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie ścieków komunalnych i przemysłowych po ich podczyszczeniu do parametrów ścieków bytowych grawitacyjnie lub ciśnieniowo do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej;
- możliwość oczyszczania ścieków bytowych w przydomowych oczyszczalniach ścieków lub gromadzenie ścieków bytowych, komunalnych lub przemysłowych w szczelnych osadnikach z okresowym ich wywozem.

W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych projekt planu ustala:

- ustala się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do szczelnego, otwartego lub zamkniętego systemu kanalizacji deszczowej lub do kanalizacji ogólnospławnej zgodnie z przepisami odrębnymi a z terenów innych do cieków i rowów;
- zagospodarowanie wód na terenie własnym inwestora, pod warunkiem braku możliwości odprowadzenia wód do kanalizacji deszczowej;
- utrzymuje się lokalizację przepompowni wód na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem 1ITH;

w zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- z lokalnego źródła ciepła lub z sieci ciepłowniczej,
- z indywidualnych, w tym niekonwencjonalnych, proekologicznych źródeł energii cieplnej,
- stosowanie w celach grzewczych technologii gwarantujących zachowanie nieprzekraczalnych wskaźników emisji zanieczyszczeń do atmosfery, określonych w przepisach odrębnych,

W pozostałym zakresie:

- zakazano lokalizacji inwestycji stanowiących przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów budowlanych służących poprawie stanu sanitarnego obszaru objętego planem, w szczególności takich jak: sieć wodno-kanalizacyjna, sieć gazowa, kotłownie gazowe;
- w projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;

- ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- objęto ochroną obiekty zabytkowe oraz ustalono strefy ochrony konserwatorskiej;
- uwzględniono i ujęto w projekcie planu występowanie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich i obszaru Natura 2000 Stawy Łęczczok;
- uwzględniono i ujęto w projekcie planu występowanie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na fragmencie analizowanego terenu znajduje się obszar Natura 2000 Stawy Łęczczok. Obecnie występują tu użytkowane grunty orne, projekt planu pozostawia to przeznaczenie i nie wprowadza jakichkolwiek funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j. Dz. U. z 2015 poz. 199] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [Dz. U. Nr 164, poz. 1587] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Gminy. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza dla obszaru sołectwa Ciechowice. Na terenie sołectwa obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2013 r. oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2006 r. Zmiana planu związana jest z koniecznością dostosowania zapisów planu do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz uwzględnienia aktualnego stanu zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Opracowanie obejmuje teren sołectwa Ciechowice w gminie Nędza w powiecie raciborskim. W budowie geologicznej udział biorą osady czwartorzędowe deponowane tu przez rzekę Odrę w holocenie. Przez teren sołectwa przepływa Odra oraz Łęgoń. Na terenie objętym planem występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach trzecio i czwartorzędowych. Na analizowanym terenie nie występują złoża kopalin. Środowisko przyrodnicze tworzy głównie różnego typu zabudowa mieszkaniowa oraz rozległe tereny uprawianych gruntów ornych. Cały teren objęty jest ochroną w formie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, a na fragmencie znajduje się obszar Natura 2000 Stawy Łęczczok. Na analizowanym terenie występuje kilkanaście zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie objętym zmianą zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej degradacji i przekształcone w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej, brak tu jednak cennych walorów przyrodniczych. Przekształcane będą głównie grunty orne.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanych terenach nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, ustalono natomiast zasady zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

---

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2000: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. GKG, Warszawa.

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Wika S., 1995: Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. GKG, Warszawa.

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2013 r. MŚ, PIG, Warszawa 2014 r.

Brodziński I., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa, 2004;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002

Informacja o stanie środowiska 2007, 2008 i 2009, WIOŚ Katowice;

Infogeoskarp – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa.

Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>

Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956

Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;